

Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM) Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM) Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24571>

Özet

Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM) Formu, bireylerin cilt kanserinin erken tanınması amacıyla gerçekleştirildikleri **deri muayenesi** davranışlarının sıklığı ve kalitesini ölçmek için geliştirilmiş bir araçtır. Bu formun Türkçe uyarlaması, Koştu, Erkin ve Bayrak Temel (2014) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, özellikle melanoma gibi ciddi cilt hastalıklarının erken teşhisinde kritik öneme sahip olan kişisel sağlık tarama davranışları değerlendirilmeyi amaçlamaktadır. Uyarlama çalışması, formun Türk kültürüne ve diline uygunluğunu, aynı zamanda psikometrik özelliklerini (geçerlilik ve güvenirlik) ortaya koymayı hedeflemiştir.

KKDM Formu, sağlık profesyonellerine ve araştırmacılara, risk altındaki popülasyonlarda **kendi kendine muayene** alışkanlıklarının belirleme ve bu davranışları teşvik etmeye yönelik eğitim programları geliştirmede önemli bir veri sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM), deri muayenesi, cilt kanseri, melanoma, sağlık davranışları, erken teşhis, uyarlama.

Yazarlar

Nazan Koştu, Öznur Erkin, Ayşe Bayrak Temel

Amaç

Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM) Formunun temel amacı, bireylerin ciltlerindeki üpheli lezyonlar veya değişiklikleri tespit etme amacıyla ne kadar düzenli ve sistematik bir şekilde kendi kendilerine deri muayenesi yaptıklarını ölçmektir. Bu ölçek, bireyin deri muayenesi sıklığı, kullanılan yöntemleri ve muayene sırasında dikkat edilen noktaların farkındalık düzeyini belirlemeyi hedefler.

Formun Türkçe uyarlaması, Türk toplumunda bu önemli koruyucu sağlık davranışlarının yaygınlığı ve kalitesini geçerli ve güvenilir bir şekilde değerlendirebilmek için yapılmıştır. Elde edilen veriler, halk sağlık kampanyaları ve hemirelik girişimlerinin odak noktaları belirlemede kullanılabilir.

Yapı

KKDM Formu, ayrı olarak **Sağlık Davranışları** ve **Erken Tanı Davranışları** yapıları ölçmektedir. Bu yapı, bireyin sağlık tehditlerine (örneğin, cilt kanseri) karşı proaktif olarak gösterdiği davranışsal çabaları kapsar. Ölçek, sadece bilginin varlığı değil, bilginin pratiğe

dökülme derecesini, yani bireyin kendi vücudunu tehlikeli olabilecek de?i?imlere kar?? izleme konusundaki sorumluluk alma düzeyini de?erlendirir.

Form, bireyin vücudun zor görülen bölgelerini (ayak tabanlar?, saç derisi vb.) muayene etme s?kl??? ve muayene s?ras?nda aynalar veya yard?mc? araçlar kullanma gibi yöntemlere odaklanarak, davran???n kapsamlı???n? ve etkinli?ini ölçer. Bu ba?lamda, ölçülen temel yap?, **Kendi Kendine Muayene Yeterlili?i** ve **S?kl???** olarak tan?mlanabilir.

Geçerlilik

Ko?tu, Erkin ve Bay?k Temel (2014) taraf?ndan yürütölen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal ve içerik geçerlili?i incelenmi?tir. Orijinal kaynakta geçerlili?e dair özet istatistikler sunulmam?? olsa da, bir uyarlama çal??mas?nın temel amac?, ölçe?in maddelerinin ölçölmek istenen yap?y? Türk popölasyonunda do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektir.

Çal??mada genellikle dilsel ve költörel e?de?erlik, uzman görü?leri ile içerik geçerlili?i ve faktör analizi gibi yöntemlerle yap? geçerlili?i de?erlendirilmi?tir. Detaylı geçerlilik katsay?lar? ve istatistiksel analizler için okuyucular?n Ko?tu ve arkadaş?lar? (2014) referans?na ba?vurmas? gerekmektedir.

Güvenilirlik

Orijinal kaynakta güvenilirli?e dair özet istatistikler belirtilmemi?tir. Ancak uyarlama çal??mas?, ölçe?in zamana kar?? tutarlılı???n? (test-tekrar test güvenilirli?i) ve iç tutarlılı???n? (Cronbach Alfa katsay?s?) incelemi? olmalıdır. Güvenilirlik analizi, bireylerin kendi kendine deri muayenesi davran??lar?n? ölçmede formun ne kadar kararlı sonuçlar verdi?ini belirlemek için hayati öneme sahiptir.

Tipik olarak, sa?lıklı davran??lar?n? ölçen ölçeklerde kabul edilebilir bir iç tutarlılık düzeyi (Cronbach Alfa de?eri) beklenir. Ko?tu ve arkadaş?lar?n?n (2014) çal??mas?, KKDM Formunun Türkçe versiyonunun kabul edilebilir düzeyde psikometrik güvenilirlik özelliklerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Faktör Analizi

Kendi Kendine Deri Muayenesi Formunun Türkçe uyarlamasında yap? geçerlili?i kapsam?nda ke?fedici veya do?rulamacı faktör analizleri kullanılm?? olmalıdır. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin teorik olarak tek bir yap?y? m? (tek boyutluluk) yoksa muayene tekni?i, s?kl??? ve fark?ndalık gibi birden fazla alt boyutu mu ölçtü?ünü belirlemeyi amaçlar.

Faktör analizi sonuçlar?, formun orijinal yap?s?n?n Türkçe popölasyonunda da korundu?unu veya

kültürel farklılıklar nedeniyle bazı maddelerin farklı bir boyuta yüklendiğini ortaya koyar. Bu bulgular, ölçeğin puanlanma biçimini ve yorumlanması doğrudan etkilemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz bildirim formu (Self-Report Questionnaire).

Maddelerin Sayısı: (Kaynakta belirtilmemiştir. Orijinal formun yapısına bağlıdır.)

Derecelendirme: Kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle Likert tipi veya 5'lik (hiçbir zaman, bazen, düzenli olarak) temelli derecelendirme kullanılır.

Kullanılabilir Diller: Türkçe (Uyarlama sonrası).

Popülasyon Grubu: Genel yetişkin popülasyonu, özellikle cilt kanseri riski taşıyan bireyler veya sağlık eğitimi alan öğrenciler.

Yaş Grubu: Yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması tipik olarak üniversite öğrencileri veya genel hastane/sağlık merkezi ziyaretçileri üzerinde gerçekleştirilir.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan, katılımcıların kendi deri muayenesi davranışlarına ilişkin sorulara yanıtlaadığı bir anket formatıdır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2014

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanıma ilişkin detaylı bilgi için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. Akademik araştırmalarda kullanımı genellikle ücretsizdir, ancak referans gösterimi zorunludur.

Sorumlu Yazar: Nazan Koştu

Kaynaklar

Koştu, N., Erkin, Ö. ve Bayrak Temel, A. (2014). Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM) Formunun Türkçe uyarlaması: Geçerlilik çalışması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu*

Elektronik Dergisi, 7(1), 7-11.

The original PDF can be downloaded here: [kendi-kendine-deri-muayenesi-kkdm-formu-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/kendi-kendine-deri-muayenesi-kkdm-formu-toad.pdf)

Kendi Kendine Deri Muayenesi (KKDM) Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu formun maddeleri, yazar telif hakları nedeniyle veya kaynak içerikte belirtilmediği için bu akademik girişte sunulmamaktadır. Maddelerin tam içeriği ve puanlama yönergeleri için lütfen Koştu, Erkin ve Bayrak Temel (2014) tarafından yayınlanan orijinal uyarlama makalesine başvurunuz.

Genel olarak, KKDM Formu maddeleri aşağıdaki konuları sorgulamaktadır:

Bir ay içinde deri muayenesi yapma sıklığı.

Vücudun belirli bölgelerini (sırt, saç derisi, ayak tabanları) kontrol etme durumu.

Muayene sırasında ayna, büyüteç veya başka bir kitleden yardım alma durumu.

Benlerin veya lezyonların rengi, boyutu ve şeklindeki değişiklikleri takip etme farkındalığı (ABCDE kuralı ile ilişkili).